

MERIKARVIAN KUNTA

KOULUKULJETUSOHJE

Käsittely: Sivistyslautakunta 29.10.2025 § 75
Voimassa 1.8.2026 alkaen

Sisällys:

Koulukuljetusohje, taustaa	3
Koulukuljetukset Merikarvialla	4
Kuljettamisen ja saattamisen avustaminen	4
Kuljetuksen hakeminen	4
Ratkaisuvalta	5
Kuljetuspäätös	5
Muutos kuljetusoikeuden perusteisiin	5
Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisperusteet Merikarvian kunnassa	5
Koulumatkan pituus	6
Oppilaan itse kuljettava matka	6
Tapaturmaan tai sairauteen perustuvat koulukuljetukset	6
Vaarallinen koulumatka	7
Vaikea tai rasittava koulumatka	7
Petoeläinvaara	7
Esikoulun oppilaat	8
Tukiopetus, jälki-istunnot, kunnan järjestämä kerhotoiminta	8
Koulukuljetusten järjestäminen	9
Kuljetuksen odottaminen	9
Sairastuminen koulupäivän aikana	9
Kuljetusoppilaan poistaminen koulutiloista kesken koulupäivän	9
Kuljetusoppilailla tapahtuvat muutokset	9
Koulukuljetuksen aikana	10
Koulukuljetuksen vastuita	10
Oppilas	10
Huoltaja	11
Kuljettaja	11
Koulu	11
Sivistystoimiala / koulutoimisto	11
Toiminta ongelmatilanteessa	12
Tapaturma	12
Kuljetus on myöhässä tai ei saavu paikalle	12
Vahinko tai ilkivalta	12
Kuljetuksen laatu	12
Lukion koulukuljetukset	13
Julkista joukkoliikennettä käyttävä opiskelija	13
Opiskelijan itse järjestämä kulkutapa	13

KOULUKULJETUSOHJE; taustaa

Tässä koulukuljetusohjeessa määritellään perusteet, joiden mukaan Merikarvian sivistystoimi järjestää maksuttoman kuljetuksen, saattamisen tai avustamisen esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä lukion opiskelijoille.

Ohjeessa käsitellään koulukuljetusten myöntämiseen ja järjestämiseen liittyviä käytännön asioita. Tavoitteena on selkeyttää eri osapuolten oikeuksia, vastuita ja velvollisuuksia sekä toimintatapoja ja linjauksia eri tilanteissa. Ohje toimii apuna koulukuljetusta hakeville tai siihen oikeutetuille oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä koulukuljetuksia hoitaville tahoille yhtenäisten toimintatapojen noudattamisessa koko Merikarvian kunnan alueella.

Lisätietoja koulukuljetusasioista antavat rehtori, apulaisrehtori, koulusihteeri sekä sivistysjohtaja.

Perusopetuslaki 32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (30.12.2020/1216)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Koulukuljetukset Merikarvialla

Perusopetuslain 32 §:n mukaan esi- tai peruskoulua käyvällä oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen koulumatkan pituuden perusteella, jos koulumatka ylittää viisi kilometriä. Koulumatka lasketaan lyhimmän turvallisen jalankulkukelpoisen reitin mukaan. Jos esikoululainen on lasten päivähoitosta annetussa laissa tarkoitetussa päivähoitossa, koulumatka lasketaan päivähoitopaikan ja esikoulupaikan välisenä matkana. Merikarvian kunnassa maksuton koulukuljetus tarjotaan valtuuston päätöksillä esikoululaisille sekä ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille, mikäli heidän koulumatkansa ylittää kolme kilometriä.

Koulumatka saattaa muodostua liian vaikeaksi tai rasittavaksi joko oppilaan henkilökohtaisesta sairaudesta tms. syystä johtuen. Maksutonta koulukuljetusta koskevaan päätökseen perusteeksi edellytetään tällöin lääketieteellinen selvitys.

Merikarvian kunta järjestää Merikarvian lukiota käyville opiskelijoille maksuttoman koulukuljetuksen, mikäli heidän koulumatkansa pituus on yhteen suuntaan kuljettaessa pitempi kuin viisi kilometriä. Koulukuljetus järjestetään edellä mainitun periaatteen mukaisesti Merikarvian kunnassa asuville lukiolaisille. Siikaisista tuleville opiskelijoille kuljetus järjestetään tarvittaessa kunta- tai kyläkeskuksessa sijaitsevasta noutopaikasta tai koulukeskuksen ja noutopaikan välisen reitin varrelta. Isojoelta sekä Porin Ahlaisten kaupunginosasta tuleville opiskelijoille kuljetus järjestetään tarvittaessa kunta- tai kyläkeskuksessa sijaitsevasta noutopaikasta tai koulukeskuksen ja noutopaikan välisen reitin varrelta, mikäli asiasta käytävissä neuvotteluissa päästään Merikarvian kunnan kannalta riittävän hyvään lopputulokseen.

Kuljettamisen ja saattamisen avustaminen

Kunta voi tarvittaessa perustellusta syystä avustaa niiden oppilaiden kuljettamista ja saattamista, joiden kuljettamista kunta ei edellä olevan pykälän perusteella ole järjestänyt. Avustus vastaa enintään yleisten kulkuneuvojen kuljetusmaksua. Jos oppilas ei voi käyttää yleistä kulkuneuvoa, avustuksen tulee vastata todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa käyttäen.

Kuljettamisen ja saattamisen avustamisesta päätetään tapauskohtaisesti oppilaan huoltajan tekemän anomuksen perusteella.

Kuljetuksen hakeminen

Huoltajan tulee hakea maksutonta koulukuljetusta ennen kuljetuksen alkamista kulloinkin käytössä olevan viestintäjärjestelmän kautta koulukuljetushakemuksella. Mikäli hakemus sisältää liitteitä, tulee liitteet toimittaa rehtorille tai koulukuljetusten yhteyshenkilölle.

Uutta lukuvuotta koskevat määräaikaisten kuljetushakemukset tulee tehdä toukokuun loppuun mennessä ja hakemukset pyritään käsittelemään kesäkuun puoliväliin mennessä. Kesken lukuvuoden tulevat hakemukset käsitellään mahdollisimman pikaisesti. Huoltajien on kuitenkin hyvä huomioida, että hakemuksen käsittely ja kuljetuksen järjestäminen voivat vaatia aikaa.

Peruskoululaisen osalta kuljetus voidaan hakea ja myöntää useammalle kuin yhdelle lukuvuodelle, mikäli kuljetuksen myöntämiskriteerit täyttyvät. Kuljetusta on kuitenkin haettava uudelleen, mikäli olosuhteet muuttuvat (esim. kotiosoite, lähikoulu). Esioppilaan siirtyessä 1. vuosiluokalle on kuljetusta aina haettava uudelleen, samoin oppilaan siirtyessä 3. tai 7. luokalle.

Ratkaisuvalta

Rehtori ratkaisee asiat, jotka koskevat koulumatkaetua koskevaa päätöksentekoa, kun kyse on lain ja tämän ohjeen määritysten mukaisesta tai lääkärintodistukseen perustuvasta koulumatkaedusta (Hallintosääntö 36 §, Rehtorin toimivalta).

Sivistyslautakunta ratkaisee yllä olevien tapausten ulkopuolelle jäävät koulumatkaedut (Hallintosääntö 25 §: Sivistyslautakunnan toimivalta).

Kuljetuspäätös

Päätös kuljetuksen myöntämisestä tai hakemuksen hylkäämisestä tallennetaan. Huoltaja saa päätöksen myös kirjallisena valitusohjeen kanssa joko sähköisesti tai postitse. Muutosta koulukuljetuspäätökseen haetaan tekemällä valitus Turun hallinto-oikeuteen.

Muutos kuljetusoikeuden perusteisiin

Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan kuljetusoikeuden myöntämiseen liittyvien perusteiden muuttumisesta kouluun/päiväkotiin ja tarvittaessa haettava kuljetusoikeutta uudelleen. Esimerkiksi kotiosoitteen muuttaminen Wilman kautta oppilaan perustietoihin ei riitä, vaan muutoksesta on ilmoitettava erillisellä yhteydenotolla esimerkiksi Wilman viestitoiminnon kautta.

Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisperusteet Merikarvian kunnassa

Koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulun välistä, koulun alkamis- ja päättymisaikoihin perustuvaa matkaa. Oppilaan kodiksi katsotaan se osoite, jossa hän väestörekisterin mukaan asuu. Yhteishuoltajuustilanteissa, joissa oppilas asuu vuorotellen tai osan aikaa molempien huoltajien luona, maksuton kuljetus järjestetään vain virallisesta, väestörekisteriin merkitystä osoitteesta.

Koulumatka mitataan lyhintä kävelykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa reittiä kotiportilta koulun tai päiväkodin portille. Matka mitataan reittiohjelmalla (esim. Google Maps, Fonecta). Epäselvissä tai rajatapauksissa matkan pituus voidaan tarkistaa muita mittausten menetelmiä käyttäen kuten esim. maastomittauksella.

Kuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy kunnan osoittamaa lähikoulua. Mikäli oppilas voi kulkea koulumatkan vaihtoehtoisesti jalankulku-, pyöräily- tai autoliikenteen tietä pitkin, koulumatkaksi katsotaan lyhin reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen kulkea jalan.

Oppilaan käydessä muuta kuin hänelle osoitettua lähikoulua oppilaalle ei järjestetä koulukuljetusta. Tällöin huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Koulumatkan pituus

Merikarvian kunta järjestää maksuttoman koulukuljetuksen kun:

- Esikoululaisen tai 1.–2. luokan oppilaan koulumatka on yli kolme (3) kilometriä
- 3.–9. luokan oppilaan koulumatka on yli viisi (5) kilometriä

Esikoululaisen kuljetusoikeus muodostuu kodin ja esikoulun välille, kun esikoululainen ei osallistu kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen ennen tai jälkeen esiopetuksessa järjestettävän työpäivän.

Oppilaan itse kuljettava matka

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin kuljetusreittein varteen. Lapsella on oikeus myös kävelymatkaan. Merikarvian kunta toimii terveyden edistämisen periaatteiden mukaisesti ja suosittelee kaikenikäisille lapsille omaehtoista liikkumista. Kouluikäisten lasten ja nuorten pitäisi liikkua pari tuntia päivässä ja koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen edistää hyvää kuntoa ja terveyttä.

Koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan enimmäismatka pysäkille voi olla seuraava:

- Esikoululaisella 1,5 kilometriä,
- 1.–6. -luokkalaisella kaksi kilometriä,
- 7.–9. -luokkalaisella kolme kilometriä.

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkille/kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava:

ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
kävelyaika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

Tapaturmaan tai sairauteen perustuvat koulukuljetukset

Sairauden tai tapaturman takia voidaan myöntää maksuton koulukuljetus lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Määräaikaisen kuljetuksen järjestämiseen vaaditaan lääkärinlausunto, josta käy ilmi

- kuljetustarpeen syyt ja perustelut
- mille ajanjaksolle kuljetusta suositellaan
- millä kulkuneuvolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan.

Huomioon otetaan vain oppilasta hoitavan julkisen erikoissairaanhoidon/sairaalan/terveyskeskuslääkärin tai koululääkärin lausunto. Lausunto kuljetuksen järjestämisestä ei yksinään ole riittävä peruste sen saamiselle, vaan päätöksen kuljetuksen järjestämisestä tekee asiassa toimivaltainen viranhaltija tai kunnan toimielin.

Erityinen tai muu opetuksessa järjestettävä tuki ei ole peruste koulukuljetukselle. Tuen piirissä olevan oppilaan osalta kuljetusta haetaan kuten muillekin. Hakemuksen liitteenä tulee toimittaa lääkärin lausunto kuljetuksen tarpeesta perusteluineen.

Vaarallinen koulumatka

Jos oppilaan koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle. Koulumatkan vaarallisuutta arvioidaan Koululiitu-ohjelman raja-arvojen avulla. Koululiidusta saatavat raja-arvot pohjautuvat Väyläviraston tietoihin mm. tieosuuksien liikennemääristä, nopeusrajoituksista sekä piennaralueen leveydestä. Kaikille teille (mm. yksityistiet) ei ole erikseen annettuja riskilukuja, mutta niiden turvallisuuden arviointiin käytetään samoja Koululiitu-menetelmän arviointitietoja. Rajatapauksissa tien vaarallisuutta arvioidaan tutustumalla alueen olosuhteisiin paikan päällä.

Merikarvian sivistystoimi tarkistaa vaaralliset tieosuudet. Kuljetusta ei myönnetä/järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilas käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle enimmäiskävelymatkan kulkuyhteyttä.

Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista ja vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin voi tulla kävelymatka bussipysäkille oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden.

Vaikea tai rasittava koulumatka

Merikarvian kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen näillä perusteilla edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnosta tulee käydä ilmi kuljetustarpeen perustelut, suositeltu ajanjakso sekä kuljetusväline, jota asiantuntija suosittelee.

Ensisijaisesti lausunto tulee olla oppilasta hoitavan lääkärin tai psykologin antama. Mikäli lausunto on yksityiseltä lääkäriltä tai psykologilta, opetuksen järjestäjä voi halutessaan pyytää lausunnon myös koululääkäriltä. Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei automaattisesti oikeuta kuljetuksen myöntämiseen, vaan päätöksen kuljetuksesta ja sen laajuudesta tekee sivistyslautakunta.

Petoeläinvaara

Petovaaran (karhu tai susi) vuoksi voidaan myöntää maksuton koulukuljetus silloinkin, kun se ei oppilaalle muuten kuuluisi. Eläinten esiintyminen ei itsessään aiheuta sellaista vaaraa, että sen vuoksi myönnettäisiin maksuton koulukuljetus, vaan tilapäisen kuljetustarpeen voi aiheuttaa petoeläimen aiheuttama ajankohtainen ihmisiin kohdistuva uhka. Kuljetustarve ei voi perustua aikaisempien vuosien tapahtumiin ja arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan.

Kuljetus petovaaran perusteella järjestetään seuraavissa tapauksissa:

- alueella liikkuva susi tai karhu on vahingoittunut tai sairas
- alueella liikkuu susia, jotka eivät käyttäydy lajityypillisesti
 - o susi tulee toistuvasti lyhyen ajan sisään asuinrakennuksen pihapiiriin ihmisistä piittaamatta
 - o susi on kohdistanut hyökkäyksen lemmikki- tai kotieläimeen asuinrakennuksen pihapiirissä tai sen välittömässä läheisyydessä
 - o susihavaintoja tehdään toistuvasti lyhyen ajan sisään oppilaan koulumatkan varrelta, jolloin oppilaan kävelymatka koulukuljetusreitillä varteen katsotaan vaaralliseksi susivaaran vuoksi
- alueella on emokarhu poikasineen (kuljetus myönnetään ajanjaksolle, jolloin karhu hereillä)

Petovaaran perusteella kuljetuksia järjestetään pääsääntöisesti viikkojen 44 ja 10 loppuun välisenä aikana. Ennen kuljetuksen myöntämistä pyydetään paikalliselta riistanhoitoyhdistykseltä tai Suomen riistakeskukselta lausunto petojen esiintymisestä alueella.

Kuljetus myönnetään aina määräaikaisena ja enintään kahdeksi kuukaudeksi kerrallaan. Päätöstä tehtäessä käytetään kokonaisharkintaa. Kuljetuksia ei myönnetä valaistuille tieosuuksille, taajama-alueille tai lyhyille, alle 1 km koulumatkoille. Kuljetukset pyritään järjestämään tavallisten koulukuljetusten yhteyteen. Vaihtoehtoisesti huoltajalle voidaan maksaa petoeläinvaaran voimassa ollessa saattoavustusta, mikäli koulukuljetuksissa ei ole tilaa tai kunta ei kykene järjestämään koulukuljetusta. Maksettava korvaus on puolet kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen voimassa olevasta kilometrikorvauksesta.

Ns. petokuljetuksesta päättää sivistysjohtaja. Kuljetusta haetaan kirjallisesti. Sivistystoimi pyytää riistanhoitoyhdistyksen lausunnon petohavainnosta. Päätös tehdään riistanhoitoyhdistyksen varmentaman petohavainnon ja havainnon perusteella tehdyn riskiarvion perusteella.

Esikoulun oppilaat

Esikoululaiset kuljetetaan yhdessä koululaisten kanssa samoissa kuljetuksissa. Maksuton oppilaskuljetus järjestetään kotoa esiopetukseen ja takaisin kotiin. Kuljetusta täydentävään varhaiskasvatukseen tai sieltä kotiin ei tarjota. Esikoululaisiin sovelletaan samoja kuljetusperiaatteita kuin perusopetuksen oppilaisiin. Kunta ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta koko matkalle. Esioppilaan pisin itse kuljettava matka on määritelty tämän ohjeen kohdassa 2.2.

Tukiopetus, jälki-istunnot, kunnan järjestämä kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai -järjestelyjä synny. Ensisijainen toimintatapa on ohjata oppilas koululta toiseen samana päivänä lähtevään kuljetukseen. Toissijaisesti otetaan yhteys oppilaan huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta.

Koulun kerhot pyritään järjestämään siten, että kuljetusoppilailla on mahdollisuus osallistua opetuksen järjestäjän pitämiin kerhoihin. Kuljetusoppilas voi mennä kotiin myöhäisemmällä kuljetuksella.

Koulukuljetusten järjestäminen

Koulukuljetukset järjestetään yleensä ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä käyttäen. Julkista liikennettä ei Merikarvialla ole laajasti saatavilla, joten kunta järjestää koulukuljetukset pääsääntöisesti tilauslinja-autoja ja takseja hyödyntäen. Taksiliikennettä käytetään myös erikoistapauksissa kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. Esiopetusoppilaat ja lukion oppilaat käyttävät samoja kuljetusmuotoja kuin perusopetuksen oppilaat.

Oppilaan tulee käyttää sitä koulukyytiä, joka lähtee seuraavana koulun päätyttyä ja joka oppilaalle on osoitettu. Seuraavaa lähtevää autoa ei ole sallittua jäädä odottamaan kuin perustelluissa tapauksissa (esimerkiksi jälki-istunto, kerhotoiminta).

Kuljetuksen odottaminen

Aikataulujen vuoksi oppilas voi joutua odottamaan opetuksen alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2 h 30 min päivässä, jos oppilas ei vielä ole täyttänyt 13 vuotta. 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää enintään kolme tuntia päivässä.

Aikataulut pyritään järjestämään siten, ettei odotusta tule. Mikäli oppilas joutuu odottamaan kuljetusta, järjestää koulu valvonnan odotusajalle. Kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnan järjestämisestä vastaa koulun rehtori ja opettajien lisäksi valvontaan voidaan käyttää kunnan työsopimussuhteessa olevia koulunkäynninohjaajia.

Sairastuminen koulupäivän aikana

Mikäli oppilas sairastuu koulupäivän aikana, otetaan koululta yhteys huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin.

Kuljetusoppilaan poistaminen koulutiloista kesken koulupäivän

Mikäli koulukuljetukseen oikeutettu oppilas joudutaan poistamaan koulun tiloista kesken koulupäivän käyttäytymisen perusteella, joka on yhdistettävissä hänen vammaansa tai sairauteensa, on hänelle järjestettävä kuljetus kotiin (KHO 2019:7). Mikäli oppilaalta evätään osallistuminen opetukseen loppupäiväksi käyttäytymisen perusteella, joka ei perustu hänen vammaansa tai sairauteensa, otetaan koululta yhteys huoltajaa kyytijärjestelyn sopimiseksi.

Kuljetusoppilailla tapahtuvat muutokset

Huoltajan tai oppilaan tulee etukäteen ilmoittaa kuljettajalle, jos hän poikkeuksellisesti aikoo meno- tai paluumatkallaan käyttää jotakin muuta kulkuneuvoa. Aamukuljetusten osalta tämä tarkoittaa ilmoitusta viimeistään edellisenä iltana ja iltapäiväkuljetusten osalta viimeistään saman päivän aamulla.

Samoin opettajan tulee ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilaan kotiinlähdön ajassa tapahtuu muita muutoksia.

Koulukuljetuksen aikana

Linja-auton tai taksin kuljettaja on koulukuljetuksen aikana kasvatuksesta vastaava henkilö, jonka antamia ohjeita noudatetaan kuljetuksen aikana. Kuljettajalla on oikeus ja velvollisuus puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla ja ilmoittaa siitä tarvittaessa koululle/päiväkodille. *"Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle"* (POL 29 § 7 mom.). Jos häiriköinti on jatkuvaa tai siitä aiheutuu toisille oppilaille vaaraa, on koulun rehtorilla oikeus pyytää huoltajaa huolehtimaan oppilaan kuljetuksen järjestämisestä määrääjäksi.

Koulukuljetuksen vastuuta

Koulukuljetusten sujuminen joustavasti ja turvallisesti on yhteispeliä, jossa jokaisella on oma tehtävänsä. Huolehtimalla omasta tehtävästäsi autat mukavan koulumatkan järjestämisessä.

Oppilas

- Ole ajoissa koulukuljetuksen odotuspaikalla (vähintään 5 min. ennen). Kuljettajalla ei ole velvollisuutta odottaa sinua, jos myöhästyit sovitusta ajasta.
- Odota autoa rauhallisesti sovitulla pysäkillä tai sovitussa paikassa, älä ajoradalla.
- Autoon mennään ja sieltä poistutaan tien reunasta, ei liikenteen puolelta.
- Myöhästynyttä autoa tulee odottaa 15 min yli aikataulun (kelivara).
- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa koulumatkan aikana. Noudata kuljettajan antamia ohjeita.
- Koulukuljetukseen saa ottaa mukaan sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla ja joiden tuomisesta on muuten sovittu koulun kanssa. Urheiluvälineet kuljetetaan asianmukaisesti pakattuina (luistimissa teräsuojat, sukset yhteen sidottuna tai pussissa). (KHO 17.6.2009/1571)
- Jos sinulla on bussikortti, pidä siitä huolta. Mikäli kortti katoaa, kunta laskuttaa uuden kortin hankkimiskustannukset huoltajalta.
- Mene autoon rauhallisesti ja tervehdi kuljettajaa.
- Kytke turvavyö, reput ja laukut pidetään lattialla tai sylissä.
- Istu rauhallisesti paikallasi auton liikkeessä.
- Ota muut matkustajat huomioon, älä häiritse.
- Jos voit pahoin, ilmoita tai pyydä kaveria ilmoittamaan siitä kuljettajalle.
- Kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itsellesi tai toisille tai huomaat ilkivaltaa tai kiusaamista. Voit kertoa asiasta myös koulussa opettajalle tai kotona huoltajalle.
- Tarkista, ettei sinulta ole jäänyt mitään autoon.
- Kiitä kuljettajaa kyydistä.
- Odota, että auto on lähtenyt pysäkillä ja näet joka suuntaan, ennen kuin ylität ajoradan.
- Käytä pimeällä heijastinta.

Huoltaja

- Kerrothan oppilaalle kuljetuksen aikataulun.
- Harjoitelkaa tarvittaessa turvallista kulkemista kuljetuspaikalle.
- Muista huolehtia, että oppilas on ajoissa kuljetuspaikalla.
- Ohjaathan oppilasta käyttäytymään asianmukaisesti pysäkillä ja autossa.
- Muista ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas ei tule kuljetukseen.
- Ilmoita koululle, mikäli oppilas ei toistuvasti tarvitse koulukuljetusta.
- Huolehdi, että oppilaan ulkovaatteissa on heijastimia.
- Jos oppilas aiheuttaa kuljetuksessa vahinkoja, huoltaja on velvollinen korvaamaan ne.
- Ole yhteydessä kuljettajaan tai kouluun, jos oppilas kertoo koulumatkan aikana tapahtuvasta kiusaamisesta tms.
- Kerro kuljettajalle tai koululle tarvittaessa kuljetukseen liittyvistä terveydentilaa koskevista asioista.
- Kouluun voi olla yhteydessä puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla, jos tulee kysyttävää tai haluat antaa palautetta ja kehittämis ehdotuksia.

Kuljettaja

- Olet oheiskasvattaja, käyttäydy lapsia kohtaan ystävällisesti, mutta jämäkästi. Opasta tarvittaessa toimimaan oikein. Muista, että pienimmät oppilaat voivat helposti kokea opastamisenkin pelottavana.
- Kerro oppilaille kuljetuksen hyvät pelisäännöt ja ratko ongelmatilanteet keskustellen.
- Pidä mukanaasi lista kuljetettavista oppilaista.
- Pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi kelivara.
- Älä ohita pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Aja odotusalueelle rauhallisesti.
- Ota oppilaat kyytiin ja jätä turvallisessa paikassa.
- Käytä turvavyötä ja varmista, että myös kaikki oppilaat käyttävät. Älä lähde liikkeelle ennen kuin kaikki ovat istumassa.
- Noudata liikennesääntöjä ja vältä tarpeetonta puhelimen käyttöä.
- Puutu lasten epäasialliseen ja kovaääniseen käytökseen kuljetuksen aikana. Mikäli joudut toistuvasti puuttumaan oppilaan käytökseen kuljetuksen aikana tai matkan aikana ilmennyt ongelmatilanne niin vaatii, ole yhteydessä huoltajaan tai kouluun.
- Vaitiolovelvollisuus koskee myös sinua.

Koulu

- Järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- Huolehtii, että oppilailla on mahdollisuus olla ajoissa koululla koulukuljetuksen odotuspaikalla.
- Ohjaa lapsia mahdollisissa kuljetukseen liittyvissä käyttäytymisongelmissa yhdessä huoltajien kanssa.

Sivistystoimiala / koulutoimisto

- Vastaa kuljetusten toimivuudesta sekä kunnan ja liikennöitsijöiden välisten sopimusten noudattamisen valvonnasta.

Toiminta ongelmatilanteissa

Tapaturma

Merikarvian kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkan aikana tapahtuvan tapaturman varalta riippumatta siitä, millä tavoin koulumatka tai -kuljetus on järjestetty. Vakuutus on voimassa kodin ja koulun välisellä matkalla tai koulun lukuvuosisuunnitelmaan merkityillä opintoretkillä. Lyhytkin poikkeaminen (esim. kaupassa käynti) koulumatkareitiltä katkaisee vakuutuksen.

Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut, mutta ei esinevahinkoja. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Lievemmissä onnettomuuksissa liikennöitsijä on velvollinen tiedottamaan tapahtuneesta huoltajille tai mikäli onnettomuudessa on osallisena useampia oppilaita, tiedottamaan tapahtuneesta koulun rehtorille.

Kuljetus on myöhässä tai ei saavu paikalle

Erityisistä syistä joskus voi käydä niin, ettei linja-auto tai taksi pääse kulkemaan aikataulujen mukaisesti. Mikäli viivästys johtuu ajokaluston rikkoontumisesta, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Liikennöitsijän tulee ilmoittaa yli 15 minuutin viivästyksestä reitillä oleville oppilailleen ja/tai heidän huoltajilleen sekä koululle.

Mikäli kuljetuksen myöhässä oleminen tai paikalle saapumatta jääminen johtuvat ylivoimaisesta esteestä (force majeure), ei liikennöitsijällä ole velvollisuutta järjestää korvaavaa kuljetusta.

Jos keliolosuhteet estävät tavanomaisten pysäkkien käyttämisen, on kuljettajalla oikeus tilannekohtaiseen harkintaan perustuen muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättöpaikkaa tilapäisesti liikenneturvallisuuksien takia. Mikäli koulukuljetusreittiä muutetaan huonojen keliolosuhteiden vuoksi, tulee tästä ilmoittaa koululle ja huoltajille.

Vahinko tai ilkivalta

Oppilaan koulukuljetuskalustolle aiheuttamasta vahingosta muodostuu oppilaalle vahingonkorvausvelvollisuus. Liikennöitsijä ja huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Merikarvian kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Kuljetuksen laatu

Mikäli oppilas tai huoltaja eivät ole tyytyväisiä kuljetuksen laatuun, osoitetaan palaute ensisijaisesti liikennöitsijälle. Toissijaisesti palaute osoitetaan koululle. Mikäli laiminlyönti on jatkuvaa ja toistuvaa, ja edellä mainittuihin tahoihin on oltu jo yhteydessä eikä asia ole korjaantunut, tulee palaute osoittaa sivistysjohtajalle.

Lukion koulukuljetukset

Merikarvian kunnan lukio-opiskelijoille järjestetään maksuton koulukuljetus hakemuksesta, kun koulumatkan pituus ylittää viisi kilometriä ja pysäkki on esi- ja perusopetuksen koulukuljetusreitillä.

Kuljetus järjestetään edellä mainitun periaatteen mukaisesti Merikarvian kunnassa asuville lukiolaisille. Siikaisista tuleville opiskelijoille kuljetus järjestetään tarvittaessa kunta- tai kyläkeskuksessa sijaitsevasta noutopaikasta tai koulukeskuksen ja noutopaikan välisen reitin varrelta. Isojoelta sekä Porin Ahlaisten kaupunginosasta tuleville opiskelijoille kuljetus järjestetään tarvittaessa kunta- tai kyläkeskuksessa sijaitsevasta noutopaikasta tai koulukeskuksen ja noutopaikan välisen reitin varrelta, mikäli asiasta käytävissä neuvotteluissa päästään Merikarvian kunnan kannalta riittävän hyvään lopputulokseen.

Julkista joukkoliikennettä käyttävä opiskelija

Hae koulumatkatukea OmaKelan kautta (tarvitset tätä varten verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen). Täytettyäsi ja lähetettyäsi hakemuksen, Kela voi myöntää sinulle osto-oikeuden heti hakemuksen lähettämisen jälkeen. Mikäli päätös osto-oikeudesta ei tule heti, näet tiedon mahdollisesta osto-oikeudesta OmaKelasta.

Alaikäisen opiskelijan kohdalla myös huoltaja voi hakea tukea puolestasi OmaKelan kautta. Tukea voi hakea myös koulumatkatuen hakemuslomakkeella KM 1, joka on toimitettava Kelaan.

Opiskelijan itse järjestämä kulkutapa

Kela voi tietyissä tilanteissa maksaa koulumatkatuen opiskelijalle itse järjestetyn kulkutavan perusteella. Mikäli järjestät itse koulumatkasi, hae tukea OmaKelan kautta.

Tämä ohje kumoaa voimaan tullessaan Merikarvian kunnan ”Hyvää ja turvallista koulumatkaa – Merikarvian kunnassa tehtäviä koulumatkoja koskeva laatukäsikirja” -asiakirjan (Sivistyslautakunta 11.6.2014, Kunnanhallitus 30.6.2014, Kunnanvaltuusto 29.9.2014).

Merikarvian kunnan sivistyslautakunta
29.10.2025